

I. PAMĚTNÍ SPIS O ZPŮSOBU ŘEŠENÍ ČESKÉHO PROBLÉMU A O BUDOUCÍM USPOŘÁDÁNÍ ČESKOMORAVSKÉHO PROSTORU

ŮČEL PAMĚTNÍHO SPISU

Protaktorát Čechy a Morava byl zřízen za určité politické situace a dostal svůj dnešní právní a politický rád na základě této situace (14. 3. 1939). Otázka, zda protaktorát s říšským protektorem v čele je přiměřený řešení českého problému a zda má být proto zachován či zda má ustoupit jiné struktuře, se nadhazuje z různých stran a je důvodem pro vypracování tohoto pamětního spisu. Tento pamětní spis má ve stručných rysech

- A) ukázat povahu českého problému,
 - B) rozebrat formu dnešního jeho řešení,
 - C) zkoumat účelnost navržených změn a konečně
 - D) zaujmout k celkové otázce samostatné stanovisko.
- Na správném rozhodnutí závisí řešení českého problému. Neseme tedy odpovědnost za budoucí staletí.

A. POVAHA ČESKÉHO PROBLÉMU

Povaha českého problému vyplývá

1. — z pohledu na zeměpisnou a národnostní mapu,
2. — ze znalostí rasových poměrů a
3. — z dějinného osudu českého národa.

Český národ, patřící k západním Slovanům, leží nejen v německém politickém, ale také v německém národním životním prostoru. Jeho poloha v prostoru vylučuje jeho politickou samostatnost. Neschopnost Čechů natrvalo zorganizovat svůj stát je osudem, který je dán prostorem. Velkoněmecká říše musí mít možnost politicky rozhodovat o tomto prostoru a jeho obyvatelích. Z toho vyplývá otázka osudu českého národa a státotvorní formy jeho přivtělení do říše. (...) Vyžaduje-li poloha v prostoru, aby Čechy a Morava byly zahrnuty do říše, dovoluje rasový obraz Čechů provádět u větší části národa *politiku asimilace, popřípadě politiku změny národnosti*; minulost konečně ukazuje, že se po staletí osvědčila protaktorátová forma začlenění Čech do staré říše. (...)

B. ROZBOR SOUČASNÉHO STÁTOTVORNÍHO A POLITICKÉHO USPOŘÁDÁNÍ ČECH A MORAVY

Zřízením protektorátu nenašel ještě státotvorní stav říšských zemí Čech a Moravy svou konečnou formu, nelze tím ještě považovat český problém za vyřešený. Naopak, byl zahájen teprve počátek procesu. Válka co nejsilněji zapůsobila na tento proces. Jednak ho urychluje tím, že si říše vydobyla za krátkou dobu dominujícího evropského a světového postavení, čímž odpadla jistá část zahraničně politických ohledů z března 1939; jednak ho brzdí, protože nutnost, aby se protektorát podílel na válečně důležitých výkonech (bitva o výrobu, výroba zbraní a stěhiva, správný chod obchodu a dopravy) zakazuje po dobu války útok na česství, protože by popřípadě mohl být narušen klid v závodech.

Jako naprosto správné se ukázalo ustavení *ústřední říšské státní moci, podřízené jedině vůdci*. (...)

Přesto je nyní říšský protektor nucen vykonávat správní činnost v rámci statu quo. S tímto druhem vyčkávací politiky se nemůžeme natrvalo spokojit, musíme jednoho dne opustit pasivní postoj a přejít proti tomuto prostoru a proti českému národu v rámci celkového říšského plánování do útoku. To podmiňuje změnu státotvorní struktury protektorátu, protože další nerušený chod současného správního aparátu říšského protektora *sám* ještě nevede k asimilaci či germanizaci Čechů.

C. STANOVISKO K RŮZNÝM STRANICKÝM A JINÝM PROJEKTŮM

Různá stranická a říšská místa se nyní intenzivně zabývají budoucím uspořádáním českomoravského prostoru a řešením českého problému. Příčinou takových projektů jsou:

1. Plány jednohlavých gaulleterů na reformu a nové uspořádání jejich oblastí (sudetská župa, Dolní Dunaj, Horní Dunaj, Slezsko atd.).
2. Státotvorní úvahy některých říšských úřadů o reformě říše a o novém uspořádání budoucí říše [ministerstvo vnitra, štáb Hessův].

3. Jisté hospodářské a finanční zájmy berlínských říšských rezortů [ministerstva hospodářství, financí, výživy, pošt a dopravy].

Skoro všechny projekty počítají s pokud možno nejrych-

7
lejším zrušením protektorátu a tím i úřadu říšského protektora, žádají *rozdělení* dnes uceleného území mezi tři nebo čtyři říšské župy a tím co nejrychlejší úplné začlenění do říšské správy. Slibují si od takového rozdělení Čechů mezi několik říšských žup — kromě zjednodušení správy — rychlé vyřešení problému české národnosti, tj. germanizaci v krátké lhůtě, prostřednictvím útočné síly, kterou župy mají.

Snahy vedení župy Dolní Dunaj směřují k odtržení Moravy a jejímu spojení s dnešní župou Dolní Dunaj, Brno by bylo hlavním městem župy, v Čechách vidí druh českého „rezervátu“. Od Dolního Dunaje do Slezska má být vytvořen německý koridor. Spekuluje se přitom také zejména s kmeňovými rozdíly „moravských Slovanů“. K tomu nutno konstatovat:

1. Rozhodnutí o řešení české otázky nesmí být závislé na zvláštních zájmech jednotlivých gauliterů, i když se takové zájmy zdají v současné době sebeoprávněnější. Jde o nové uspořádání říše a v jeho průběhu o *konečné* řešení otázky Čechů, tedy o říšské, nikoliv o župní zájmy. Župní zájmy je třeba říšským podřídit. Zdůrazňování primátu říšských zájmů nevyklučuje zapojení sil, usedlých v sousedících pohraničních oblastech, které se osvědčily v národnostním boji, nevyklučuje ani přihlížení k potřebám místního hospodářství v těchto oblastech, hospodářství, které mělo odjakživa svá přirozená hlavní odbytíště v Čechách a na Moravě.

2. Názor, že by rozdělením uceleně usídleného národního tělesa mezi několik říšských žup bylo možno rychleji germanizovat Čechy — totální vysídlení považují i tyto projekty za neproveditelné — je mylný proto:

a) protože první reakcí na rozdělení by bylo posílení politického napětí mezi Čechy, vyšlehnutí odporu a nové *politizování* Čechů, žádoucí je však jejich odpolitizování a amorfizace;

b) protože správní hranice nikdy nemohou rozbit jednotný národní celek a češství, které si je vědomo své jednoty, bohužel správním rozdělením existovat nepřestane. Dějiny to dokazují na případu Polska, které bylo třikrát dělením přičleněno ke třem různým státům. Politická regenerace polského národa však potom teprve začala;

c) protože proti českému národnímu celku, který ve skutečnosti zůstane jednotný, nebude stát jednotná říšská moc, ale větší počet župních úřadů nebo říšských místodržitelství,

kteřá by podle dosavadních zkušeností různě postupovala a experimentovala. Německá síla by byla roztržena, vítální český národ by si snáze poradil s těmito dílčími německými silami;

d) protože takové oficiální „české dělení“ by přineslo ostrou zahraničně politickou reakci a rušilo by velkoprostorovou politiku říše na jihovýchodě. K tomu ještě přistupuje to, že Češi nebyli přivtělení na základě války, ale požádali o ochranu, což by snad mohlo od tohoto kroku odradit jiné národy jihovýchodu. Budiž ještě podotknuto, že vytvoření „českého rezervátu“ v Čechách není konstruktivním řešením, protože tak vznikají nové správní problémy, protože se tato česká rezervace negermanizuje a tím se problému *konzeruje*. Kromě toho se dá sotva podvázat rozmnožování Čechů v rezervaci a brzy by se začali znova stěhovat do sousedních pohraničních oblastí.

D. VLASTNÍ STANOVISKO

Cilem říšské politiky v Čechách a na Moravě musí být úplná germanizace prostoru a lhd. jsou dvě možnosti jak toho dosáhnout:

I. Totální vysídlení Čechů z Čech a Moravy na území mlmo hranice říše a osídlení uvolněného prostoru Němci.

anebo

II. Bude-li větší část Čechů ponechána v Čechách a na Moravě, je třeba *současně používat různých* metod, sloužících germanizaci podle plánu na X let.

Taková germanizace předpokládá:

1. změnu národnosti rasově vhodných Čechů;
2. vysídlení rasově neodpovídajících Čechů a vrstvy inteligence nepřátelské říši, popřípadě *zvláštní zacházení* s ní a se všemi destruktivními živly;¹⁴
3. nové osídlení takto uvolněného prostoru čerstvou německou krví.

ad I.

Totální vysídlení 7,2 miliónů Čechů považují za neproveditelné,

a) protože není k dispozici prostor, kde by bylo možno opět je usídlit;

b) protože nejsou k dispozici němečtí lidé, kteří by mohli ihned zaplnit uprázdněný prostor;

- c) protože vysoce civilizovaná, hospodářsky a dopravně technicky vysoce citlivá země v srdci Evropy nesnese, aby její funkce byla porušena, nesnese žádné vakuum;
- d) protože lidé jsou říšským kapitálem a v nové říši nemůžeme postrádat pracovní sílu 7 milionů Čechů;
- e) protože je působení takového šoku na jiné národy jihu východu pravděpodobně nežádoucí.

ad II.

Germanizace lze však podle mého názoru dosáhnout třemi výše uvedenými možnostmi. Úspěšné asimilační pokusy dřívějších staletí, čímž vznikla výše popsaná rovnost rasové úrovně milionů Čechů s Němci, a přitazlivá síla nové říše umožňují a způsobují, že se zdá pravděpodobným přivést několik milionů Čechů ke skutečné změně národnosti.

Oddělit část českého národa, u níž lze změnit národnost, od rasově méněcenné části je úkolem vyšetřovacích komisí zvláště zřízených pro tento účel. (Popřípadě v rámci veřejného zdravotnictví.) *Přes systematicky prováděnou politickou neutralizaci a odpolitizování je třeba dospět nejdříve k politické (duševní) a pak k národní asimilaci českého národa, aby se konečně dosáhlo skutečné změny národnosti.*

Tento proces bude muset probíhat jak na samotném území protektorátu, tak i ve vnitroněmeckém prostoru. Ve všech oblastech života národa je třeba uplatňovat pružně, rozmanitě a pestře plánovitě a cílevědomé metody. Tady lze jen v hrubých obrysech naznačit některé z nich:

Dělnictvo:

Zvýšení životní úrovně — Účast na sociálních vymoženostech národního socialismu (DAF, KDF — poskytování podstatných výhod při přiznání k německví, vyloučení jakékoliv difamace) — Velkovysá výměna pracovišť se starou říší, včetně přestěhování rodin — Jako lákadlo zachovat jisté odstupňování mezi starou říší a protektorátem — Posílání služek do staré říše — rovněž číšníků, sluhaň, hudebníků atd.

Roľnictvo:

Účast českých rolníků na výhodách německé, rolnictvu příznivé, agrární politiky — Dobrá tržní a cenová politika — Způsobitost vlastnit dědičný statek jen pro německé rol-

níky — (státiště německých branných rolníků* podél východních hranic).

Buržoazie:

Hmotně podporovat obchod a řemesla — Úřednictvu poskytovat společenské výhody — Individuální možnosti — Povýšování — Udělování vyznamenání..

Mládež:

Základní změna školního vzdělání — Vymýtit český dějinný myšlus — Výchova k říšské myslence — Bez dokonalé znalosti němčiny žádný postup — Nejdříve zrušení středních škol, potom i škol národních — Už nikdy české vysoké školy, jen přechodně „Collegium bohemicum“ při německé universitě v Praze — Nejdříve dvouletá povinnost pracovní služby, pak povinná vojenská služba — Přiznání cti, že se mohou stát německými důstojníky.

*

Velkovysá pozemková politika, zřizování německých opěrných bodů a mostů německého území, především pronikání německého národního území ze severu až k předměstím Prahy.

Boj proti českému jazyku, který se má stát, jako v 17. a 18. století, jen hovorovou řečí (nářečím) a má úplně zmizet jako řeč úřední.

Šňátková politika po předchozí rasové prohlídce. Při pokusech o asimilaci ve staré říši je nutno vyloučit pohraniční župy. Vedle stálého náboru pro německví a poskytování výhod jako lákadla nutno použít i nejostřejších policejních metod, včetně vypovězení ze země a zvláštního zacházení se všemi sabotéry.

Zásada „cukroví a bíče“!

Používání všech těchto metod má nadějí na úspěch jen tehdy, když o jejich plánování, řízení a provádění rozhoduje jediná ústřední říšská moc s jediným mužem v čele. Přímé podřízení „pána v Čechách“ vůdci jasně ukazuje politický ráz úřadu a úkolu a brání, aby politický problém sklouzl na

* Braný rolník: (Wehrbauer). — Jde o ozbrojené rolníky, usazené na pomezí jazykové oblasti či zájmové sféry, kteří mají být hrází proti sousedním národům a opěrnými body k dalšímu pronikání (pozn. překl.).

problém správní. Jen tak se tento úkol vymkne rezortní cit-
žádosti a pluralismu ministerstev a jiných říšských i stra-
nických míst. *Čechovi vždy imponuje jediné bezprostřední
nasazení říšské moci.* Se třemi či čtyřmi různými provinciá-
lismy se při své politické dovednosti a při své po staletí
školené taktice snadno vypořádá zejména proto, že „matička
Praha“ zůstane rozhodně politickým mozkiem českého ná-
roda. Proti tomuto *základnímu zákonu* by se proto také pro-
hřešovalo *každé rozdělení* území protektorátu.

Dokud se v plánovaném procesu změny národnosti nedo-
sáhne příslušných úspěchů, stavím se proto za:

1. Zachování územní celistvosti dnešního území protek-
torátu. Úpravy hranic menšího rozsahu ve prospěch soused-
ních žup nebo z technických důvodů jsou kdykoli možné
(Plzeň, Moravská Ostrava, Jindřichův Hradec atd.).

2. Zachování *jediné* ústřední vládní moci říše v Praze
s *jedním* mužem v čele, který je přímo podřízen vůdci
a je vybaven všemi potřebnými plnými mocemi pro germa-
nizaci.

3. Postupné odbourání autonomie Čechů a opatrné, pone-
náhlé odbourání s tím spojeného českého státního aparátu,
počínaje nejvyššími úřady, ale se zachováním českého úřed-
nictva a zaměstnanců.

Je třeba zachovat toto těleso proto,

a) že s ohledem na nedostatek úředníků nejsme s to ob-
sádnit 7950 obecních správ, 92 okresních hejtmanství a 2 zem-
ské úřady německými orgány a protože budeme v budouci
říši s ohledem na obrovské úkoly, které nám nastanou, *nu-
ceni dalekosáhle* používat Čechů,

b) protože český správní aparát — i během války — díky
německé pésti, která ho řídila, vcelku vzato fungoval, bude
fungovat i nadále a bude při české odpovědnosti zachovávat
ve vlastním zájmu klid a pořádek;

c) protože stačí, obsadíme-li poměrně malým, ale dobře
školeným sborem německých úředníků všechna důležitá
klíčová místa na vyšších správních úřadech a místo abychom
se zabývali drobnostmi, budeme udílet příkazy a vést, to
znamená *vládnout*.

*

Moje stanovisko vychází z úmyslu germanizovat prostor
a lidi v protektorátě. Nezabývá se proto otázkou absolutního
„deklasování“ českého národa z rasových důvodů v pouhý

pomocný národ (stanovisko askarií), který by byl ve spole-
čenské klatbě a s nímž by muselo být zakázáno uzavírat
sňatek. Praktická proveditelnost *totálního deklasování* se
považuje spíše za neproveditelnou a předpokládá se jen *in-
dividuální deklasování* jako zvláštní metoda „*zvláštního
zacházení*“ podle D II/2. Na základě vývodů tohoto pamět-
ního spisu se totální deklasování nejeví ani nutné, ani žá-
doucí, protože řešení české otázky a tím konečné pacifikace
stalejšho českomoravského ohniska v Evropě lze dosáhnout
navrženou cestou.

Po uplynutí jistého přechodného období, během něhož musí
být jednotně uveden do plného běhu proces změny národ-
nosti, *nestojí už nic v cestě rozdělení území dnešního pro-
tektorátu mezi říši nebo vytvoření nových říšských žup.*

Praha, dne 28. srpna 1940.

Frank v. r.